

1604 - Beheerder van online donatiemodule is zelf geen ANBI

HR 22 april 2016, nr. 14/06262

Art. 5b AWR

V-N Vandaag 2016/897

ECLI:NL:HR:2016:695

De Hoge Raad oordeelt dat met het aanbieden van faciliteiten op het gebied van fondsenwerving slechts op indirecte wijze de belangen worden nagestreefd van de ANBI's die zich bij Stichting X aansluiten. De ANBI-status van X is terecht ingetrokken.

Belanghebbende, Stichting X, beheert een website met een online donatiemodule voor de bij haar aangesloten goede doelen. X ontvangt van deze goede doelen een provisie van maximaal 10%. X is opgezet door haar directeur/bestuurder. Deze is haar enige betaalde werknemer. X heeft vanaf 2007 de status van algemeen nut beogende instelling (ANBI). In geschil is of deze status terecht in 2012 is ingetrokken. Volgens Rechtbank Zeeland-West-Brabant maakt het enkele feit dat door X diensten worden verleend grotendeels jegens ANBI's, dit X zelf niet tot een ANBI. Het is aannemelijk dat het (voort)bestaan van X vooral van belang is voor (de inkomsten van) haar directeur. Niet in geschil is dat meer dan 90% van de bij X aangesloten goede doelen kwalificeren als ANBI. Hof 's-Hertogenbosch oordeelt dat X zowel voor de kwalitatieve als kwantitatieve ANBI-toets slaagt, voor ten minste 90% het algemeen belang beoogt en dat X met de door haar verrichte werkzaamheden het algemeen belang ook daadwerkelijk dient. De Staatssecretaris van Financiën gaat in cassatie.

De Hoge Raad oordeelt dat met het aanbieden van faciliteiten op het gebied van fondsenwerving slechts op indirecte wijze de belangen worden nagestreefd van de ANBI's die zich bij X aansluiten. De werkzaamheden moeten namelijk rechtstreeks zijn gericht op het dienen van een door de instelling of een bepaalde ANBI nagestreefd algemeen belang. X had zich ten doel moeten stellen één of meer voldoende concreet bepaalde ANBI's te ondersteunen. X is daarom ook geen 'steunstichting'. De ANBI-status van X is dus terecht ingetrokken. Dit neemt niet weg dat donaties die via X zijn gedaan, wel kunnen worden aangemerkt als giften van de donateur aan een ANBI. Dat heeft dan te gelden voor de gehele gift met inbegrip van de door X ingehouden kostenbijdrage. Het beroep van de Staatssecretaris is gegrond. De uitspraak van de rechtbank wordt bevestigd.

Zie ook:

- Besluit van 19 december 2014, nr. BLKB2014/1415M, V-N 2015/4.13
- M.M.F.J. van Bakel en mevr. S.A.M. de Wijkerslooth-Lhoëst, ANBI's en commerciële activiteiten: wat mag (niet)?, WFR 2016/77
- BA 2013/24.5

Wenk:

- In dit arrest gaat het om de vraag of een stichting die als intermediair fungeert tussen donateurs en goede doelen als algemeen nut beogende instelling (ANBI) kwalificeert. In dat geval mogen donateurs hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting. Daarnaast betaalt een ANBI geen schenk- of erfbelasting voor schenkingen of erfenissen die zij ontvangt en besteedt overeenkomstig haar doelstelling.
- De staatssecretaris is van mening dat de stichting (net zoals vergelijkbare instellingen) geen ANBI is, maar als zogenoemde 'loketinstelling' moet worden aangemerkt. Zij besteedt de ontvangen giften uitsluitend in opdracht van de donateurs en niet op grond van haar eigen doelstelling. Deze dienstverlening is volgens de staatssecretaris niet aan te merken als werkzaamheden die nagenoeg uitsluitend het algemeen belang dienen.
- De Hoge Raad stelt de staatssecretaris in het gelijk. Voor de kwalificatie als ANBI moet een instelling rechtstreeks het algemeen belang dienen. De werkzaamheden mogen ook bestaan uit het ondersteunen van één of meer concreet bepaalde andere ANBI's. In dat geval is sprake van een zogenoemde 'steunstichting'.
- In dit geval dient de stichting slechts op indirecte wijze de belangen van de aangesloten goede doelen. Op voorhand kan niet worden vastgesteld welke instellingen zich aansluiten en in hoeverre zij het algemeen belang beogen. De stichting kwalificeert daarom zelf niet als ANBI.
- Desondanks *kunnen* de giften van de donateurs wel aftrekbaar zijn. Hiervan is sprake als het goede doel dat de betaling uiteindelijk ontvangt zelf wél een ANBI is. Ook het bedrag dat de stichting inhoudt, kwalificeert voor de giftenaftrek.
- **Tip!** De website van de Belastingdienst bevat een zoekprogramma, waarmee de ANBI-status van instellingen kan worden opgevraagd. Ook de datum waarop de ANBI-status is ingetrokken, wordt vermeld.

(Schut & Bruggink Estate Planners te Haarlem)

